

คำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๗
ที่ ๑๕๔ /๒๕๕๔
เรื่อง การตรวจทางแพทย์ของผู้ประจำหน้าที่ประเภทนักบินกรณีอากาศยานประสบเหตุ

เพื่อให้ผู้ประจำหน้าที่มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๔ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๗ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว อันเป็นบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อธิบดีกรมการบินพลเรือน ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงมีคำสั่งให้ผู้ประจำหน้าที่ประเภทนักบินกรณีอากาศยานประสบเหตุ ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิกคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ ๗๒/๒๕๕๔ เรื่อง การตรวจทางแพทย์ในกรณีที่อากาศยานประสบอุบัติเหตุ สั่ง ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔

ข้อ ๒. ในคำสั่งนี้

“อนุสัญญา” หมายความว่า อนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ค.ศ. ๑๙๔๔ ซึ่งกระทำขึ้นที่เมืองชิคาโกเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๗ รวมตลอดถึงภาคผนวกและบทแก้ไขเพิ่มเติมภาคผนวกหรืออนุสัญญานั้น

“อุบัติเหตุตามอนุสัญญา” หมายความว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวกับการปฏิบัติการของอากาศยาน ในระหว่างเวลาที่มีบุคคลใดๆ เข้าไปในอากาศยาน โดยมีเจตนาเพื่อเดินทางในเที่ยวบินนั้นจนถึงเวลาที่บุคคลดังกล่าวทั้งหมดได้ลงจากอากาศยาน โดยส่งผลให้

(๑) มีบุคคลเสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บสาหัส อันเป็นผลมาจาก

(ก) การอยู่ในอากาศยาน

(ข) สัมผัสโดยตรงกับส่วนใดๆ ของอากาศยานนั้น รวมถึงส่วนต่างๆ ที่หลุดออกจาก

อากาศยานนั้น หรือ

(ค) สัมผัสโดยตรงกับไอพ่น (Direct exposure to jet blast) ของอากาศยานนั้น

ยกเว้น เมื่อการเสียชีวิตหรือการบาดเจ็บนั้นเกิดจากเหตุธรรมชาติ การกระทำของตนเองหรือบุคคลอื่น หรือเมื่อการเสียชีวิตหรือการบาดเจ็บนั้นเกิดขึ้นกับผู้ที่แอบโดยสารบนอากาศยานซึ่งหลบซ่อนตัวอยู่นอกบริเวณที่ได้จัดเตรียมไว้สำหรับผู้โดยสารและลูกเรือตามปกติ หรือ

(๒) อากาศยาน ...

(๒) อากาศยาน หรือโครงสร้างของอากาศยานนั้นได้รับความเสียหาย โดย
(ก) มีผลกระทบต่อความแข็งแรงของโครงสร้าง สมรรถนะ หรือคุณลักษณะทางการบิน
ของอากาศยานนั้น และ

(ข) หากประสงค์จะให้กลับสู่สภาพเดิม จำเป็นต้องทำการซ่อมแซมในสาระสำคัญ
หรือเปลี่ยนชิ้นส่วนที่ได้รับผลกระทบ

ยกเว้น กรณีเครื่องยนต์ขัดข้อง หรือได้รับความเสียหาย เมื่อความเสียหายนั้น
จำกัดอยู่เพียงเครื่องยนต์เดียว (รวมทั้งความเสียหายที่เกิดขึ้นกับฝาครอบเครื่องยนต์ หรืออุปกรณ์ต่างๆ ของ
เครื่องยนต์) หรือกรณีความเสียหายจำกัดอยู่เพียงใบพัด ปลายปีก เสาคานปีก อุปกรณ์ที่ยื่นออกมาจากอากาศยาน
เพื่อใช้วัดค่าต่างๆ (Probes) ครีบ (Vanes) ยาง ห้ามล้อ ล้อ ฝาครอบลดแรงต้านอากาศ แผงเครื่องวัดต่างๆ
(Panel) ประตูเก็บฐานล้อ หน้าต่างด้านหน้าห้องนักบิน ผิวอากาศยาน (เช่น รอยบุบ หรือรอยทะเลขนาดเล็ก
เป็นต้น) หรือความเสียหายเล็กน้อยบริเวณใบพัดหลักและใบพัดหางของเฮลิคอปเตอร์ ฐานล้อ และความเสียหาย
เล็กน้อยอื่นๆ ที่เกิดจากลูกเห็บตกใส่ หรือนกชนอากาศยาน (รวมทั้งรูที่เกิดขึ้นบริเวณส่วนหัวของอากาศยาน
(Radome)) หรือ

(๓) อากาศยานนั้นสูญหายหรือไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างแน่แท้ โดยให้ถือว่าอากาศยาน
สูญหายเมื่อการค้นหายังเป็นทางการได้ยุติลง และไม่พบอากาศยานหรือซากของอากาศยาน

“อุบัติเหตุตามอนุสัญญา” หมายความว่า เหตุการณ์ใดๆ นอกเหนือจากอุบัติเหตุ
ที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวกับการปฏิบัติการของอากาศยาน โดยมีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อความปลอดภัย
ของการปฏิบัติการดังกล่าว

“อุบัติเหตุรุนแรงตามอนุสัญญา” หมายความว่า อุบัติเหตุตามอนุสัญญา
ที่มีกรณีแวดล้อมบ่งชี้ว่ามีความเป็นไปได้สูงที่จะเกิดอุบัติเหตุตามอนุสัญญาขึ้น

ข้อ ๓. ในกรณีที่อากาศยานเกิดอุบัติเหตุตามอนุสัญญา ผู้ประจำหน้าที่ประเภทนักบิน
ของอากาศยานนั้น ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) หยุดทำการบินและรับการตรวจทางแพทย์ ภายในระยะเวลา ๒๔ ชั่วโมง นับแต่
เกิดอุบัติเหตุตามอนุสัญญา จากสถาบันเวชศาสตร์การบินกองทัพอากาศ ศูนย์เวชศาสตร์การบินพลเรือน
หรือสถานพยาบาลที่ได้รับการรับรองจากกรมการบินพลเรือน

เมื่อบุคคลดังกล่าวไม่สามารถเดินทางไปรับการตรวจทางแพทย์จากหน่วยงาน
ตามวรรคหนึ่งได้ ให้รับการตรวจทางแพทย์จากสถานพยาบาลอื่นได้ โดยต้องตรวจตามแนวทางปฏิบัติ
สำหรับ Laboratory Investigation แนบท้ายคำสั่งนี้ หากสถานพยาบาลอื่นนั้นไม่สามารถทำการตรวจได้
ให้เก็บตัวอย่างชีววัตถุจากร่างกายตามแนวทางปฏิบัติสำหรับ Laboratory Investigation ด้วย เพื่อจัดส่งให้กับ
สถาบันเวชศาสตร์การบินกองทัพอากาศทำการตรวจต่อไป

(๒) รับการตรวจทางแพทย์เพื่อตรวจสอบความพร้อมก่อนทำการบินใหม่
จากสถาบันเวชศาสตร์การบินกองทัพอากาศ โดยผลการตรวจทางแพทย์ได้บ่งชี้ว่าไม่เป็นอุปสรรคต่อการบิน
และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

(๓) เมื่อได้รับผล ...

(๓) เมื่อได้รับผลการตรวจตาม (๑) และ (๒) แล้ว ให้ผู้ประจำหน้าที่ประเภทนักบินดังกล่าวส่งผลการตรวจทางแพทย์นั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่โดยไม่ชักช้า

ข้อ ๔. ในกรณีที่อากาศยานเกิดอุบัติเหตุการณ์ตามอนุสัญญา หรืออุบัติเหตุการณ์รุนแรงตามอนุสัญญา พนักงานเจ้าหน้าที่อาจสั่งให้ผู้ประจำหน้าที่ประเภทนักบินของอากาศยานนั้น หยุดทำการบินและได้รับการตรวจทางแพทย์ตามข้อ ๓. ได้ตามแต่จะเห็นสมควร

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายสมชาย จันทรรอด)
อธิบดีกรมการบินพลเรือน

แนวทางปฏิบัติสำหรับ Laboratory Investigation
คำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๓๗
ที่ ๑๕๔ / ๒๕๕๔

เรื่อง การตรวจทางแพทย์ของผู้ประจำหน้าที่ประเภทนักบินกรณีอากาศยานประสบเหตุ

๑. รายการที่ตรวจ
  - ๑.๑ Complete Blood Count
  - ๑.๒ Routine Blood Chemistry
  - ๑.๓ Blood Alcohol
  - ๑.๔ Urine Examination
  - ๑.๕ Screening Drugs Test
    - ๑.๕.๑ Amphetamine
    - ๑.๕.๒ Opiate
    - ๑.๕.๓ Cannabinoids
    - ๑.๕.๔ Barbiturate
    - ๑.๕.๕ Benzodiazepine
    - ๑.๕.๖ Acetaminophen
  - ๑.๖ On Requested เช่น
    - ๑.๖.๑ Carbonmonoxide
    - ๑.๖.๑ Lead

๒. วิธีเก็บตัวอย่างชีววัตถุที่ต้องการตรวจ : บุคคลมีชีวิต

ชีววัตถุ	ปริมาณ	ภาชนะที่ใส่	การเก็บรักษา
เลือด	๒ cc.	Tube with EDTA	อุดจุกให้แน่น เขย่า พันด้วยเทป เก็บไว้ในตู้เย็น ห้ามแช่แข็ง
	๓ cc.	Tube with Fluoride	อุดจุกให้แน่น เขย่า พันด้วยเทป เก็บไว้ในตู้เย็น ห้ามแช่แข็ง
	๕ cc.	Sterile Test Tube	อุดจุกให้แน่น พันด้วยเทป เก็บไว้ในตู้เย็น ห้ามแช่แข็ง
ปัสสาวะ	ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ cc.	ถุงพลาสติกหรือขวดที่สะอาด	ใส่ถุงสองชั้น รัดย่างให้แน่น หรือปิดปากขวดให้แน่น เก็บไว้ในตู้เย็น ห้ามแช่แข็ง